

Ι Ρ Ι Ζ

ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

Ἔτος Β'

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀριθ. 2

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ διὰ τῆν Ἑλλάδα δρ. 6—διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 7	ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1 Ὀκτωβρίου 1898	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ Κ. Φ. ΚΑΛΔΟΣ
---	--------------------------------	--

Πολύβιος Τ. Δημητρακόπουλος

Ο γελωτοποιός του βασιλέως [απόσπασμα: πρ. Α']

Τρις των Αθηνών, Αθήνα

τχ. 2 (2 Οκτωβρίου 1898), σ. 17-18

Ι Ρ Ρ Ι Σ

ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΠΟΛΥΒΙΟΥ Τ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ : Γελωτοποιός, Βασίλειος, Μαρίας

(Συνέχεια βλ. ἀριθ. 1).

Βασίλειος

(Τύπτων ἑλαφρῶς τὸν Γελωτοποιὸν ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης)

Γνωρίζωμεν τὸ μυστικόν σου κάλλιστα
καὶ σὺ τὸ ἴδικόν μας· φέρουν θάνατον
ἀμφότερα, Θεόφιλε· φυλάττομεν
τὸ ἴδικόν σου, φύλαξον καὶ σὺ κλιῶς
τὸ ἴδικόν μας.

Γελωτοποιός (τεταρτημένος)

Μάγιστρε Βασίλειε,

τὸ μυστικόν σας μυστικόν μου· ἀλλ' ἐγὼ
δὲν ἀγαπῶ καμμίαν ἐκ τῶν γυναικῶν...
πρὸ πάντων δέ...

Μαρίας (ἐμφαντικῶς)

Εἰπέ την... τὴν βασίλισσαν.

Γελωτοποιός (ἐντρομός)

Τὴν Εὐδοκίαν ; !.. Σίγα !.. μὴ τὸ λέγετε !..

Βασίλειος

Ἄρνεῖσαι ; τότε διατί οὐδέποτε
ἐχλεύασες κ' ἐκείνην, ὅπως τὰς λοιπὰς ;

Γελωτοποιός

Ἄπλούστατον· διότι εἶναι δυστυχής.

Συμβαίνουν δυστυχία εἰς τὸν ἄνθρωπον,
πρὸ τῶν ὁπίων κ'· ὁ ἀδυσώπητος
ἐξ ἐπαγγέλματος ἐκεῖνος χλευαστὴς
πλήρης ἐλέου πίπτει εἰς τὰ γόνατα
καὶ κλίνει τὸν αὐχένα του, μὲ κίνδυνον
νὰ ἀπωλέσῃ καὶ αὐτὸν τὸν ἄτιμον
μισθόν του.

Βασίλειος

Ὦς πρὸς τοῦτο ἔχεις δίκαιον.

Πλὴν πρὸς τὴν Εὐδοκίαν τρέφεις ἔρωτα.

Γελωτοποιός (Ἐν αὐξανούσῃ συγκινήσει).

Ὅρκίζομαι εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα,
ὅτι ποτέ... Οὐδέποτε... οὐδέποτε
διήλθε τοῦ νοός μου σκέψις βέβηλος...
δὲν μὲ ἐλκύει πρὸς αὐτὴν τὸ κάλλος τῆς,
ἀφοῦ στεροῦμαι τούτου... αἴσθημα ἀγνόν,
σὰς ἐξομολογοῦμαι... μοῦ ὑπέκλεψε
λαθραίως τὴν ψυχὴν, καὶ μὲ προσήλκυσεν
ἢ συμφορὰ τῆς, τῆς ὁποίας καὶ ἐγὼ
εἶμαι ὡσαύτως πλήρης—δὲν τὴν ἀγαπῶ,
ὡς θὰ ἠγάπα τὴν γυναῖκα ὁ ἀνὴρ·
ἐγὼ ἀνὴρ δὲν εἶμαι... εἶμαι τίποτε·
τὴν ἀγαπῶ, ὡς ἀγαπᾷ τὴν πάσχουσαν
ὁ πάσχων· ὅπως ἤμην τόσο δυστυχής,
θεότητά τινα ν' ἀνέυρω ἔπρεπεν
ἐξ ἴσου δυστυχῆ· καὶ εἰς τὸ πρόσωπον
τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἀπεθέωσα
τὴν δυστυχίαν, καὶ ἐξιδανίκευσα
τὴν συμφορὰν !.. Καὶ ἤδη βυθίζομενος
εἰς νέα αἴσχη, τὴν στιγμὴν καρδοκῶν
τῆς ἐκδικήσεώς μου, μόνον δι' αὐτῆς
τῆς μυστικῆς λατρείας ἐξαγνίζομαι...
Ὅταν μὲ ρίπτει εὐμενὲς ἐν βλέμμα τῆς
νομίζω, ὅτι πᾶσαι αἱ κηλίδες μου,
ὅσαι ἀνεξιτήλως ἐγκολάπτονται
ὑπὸ τοῦ αἰσχους εἰς τὸ μέτωπον αὐτό,
νομίζω ὅτι πᾶσαι ἐξαγνίζονται,
καὶ τχύτοχρόνως ἀπὸ φῶς γλυκύτατον
καὶ οὐρανίαν αἴγλην περιβάλλομαι...
Ἄ ! μὴ τυμβωρῶχητε ! μὴ ἐκθάπτετε
ἐκ δυστυχούς καρδίας μυστικόν γλυκὺ !..
μὴ βεβηλοῦτε τὴν εὐδαιμονίαν τῆς
ἥτις οὐδὲν καταναλίσκει, ἄρχοντες,
ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ σας καὶ τοὺς πύθους σας ! ..

Βασίλειος

Ἄλλ' εἶναι ἀφροσύνη τοῦτο, φίλε μου.

Γελωτοποιός

ὦ! ἄφετε τὸν κόσμον νὰ παραφρονῇ,
ναί, ἄφετε τον νὰ βαδίζῃ πάντοτε
ὅπως βαδίζῃ· ἂν βαδίζων οὕτω πῶς
σᾶς παραβλάπτῃ, κάμετέ τον τάχιστα
ἀλλέως νὰ βαδίζῃ· ἂν δὲν δύνασθε,
συντρίψατέ τον· εἴθ' ἀδύνατοι
καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἔτι, αἱ σταυρώσατε
τὰς δύο χεῖρας, ἔχετε ὑπομονήν,
καὶ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἐπέλθῃ ἡ στιγμή
καθ' ἣν θὰ σᾶς συντρίψῃ.

Βασίλειος

Πλὴν δὲν ἐννοῶ

τὰ ὄνειρά σου ποῦ θὰ καταλήξωσι.

Γελωτοποιός

(Ποιῶν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ μετὰ στενοχωρίας :)

Χριστέ καὶ Κύριε! — Ἐφ' ὅσον, ἄνθρωπε!
δὲν ἔπαυσες καὶ σὺ νὰ ὄνειρεύεσαι.
πρὸς τί ζητεῖς νὰ βλέπῃς εἰς τὸν ὕπνον σου
ὄνειρα ξένων κεφαλῶν;

Βασίλειος

Πλὴν, δυστυχῆ!

ἡ κεφαλὴ σου δὲν στηρίζεται καλῶς
μὲ ὄνειρα τοιαῦτα εἰς τὴν θέσιν της.

Γελωτοποιός

Διὰ ν' ἀποφανθῆς ὅτι εἰς ἄνθρωπος
εἶναι τυφλός, πρέπει νὰ βλέπωσι καλῶς
οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἰδιόκοί σου πρότερον·
καὶ διὰ νὰ νοήσῃς ἂν στηρίζεται
καλῶς ἡ κεφαλὴ ἐπὶ τῶν ὤμων μου,
πρέπει πρὸ πάντων νὰ στηρίζεται καλῶς
ἡ ἰδική σου κεφαλὴ ἐπὶ τῶν σῶν.
Περὶ τῆς ἰδικῆς σου φρόντιζε λοιπόν,
ὦ, Μάγιστρε, καὶ ἄφες, ἄφες τὴν ἐμὴν...
Αἱ κεφαλαὶ ἡμῶν δὲν εἶναι κρέμματα,
ὧν ἡ φιλοδοξία καὶ τὸ ὄνειρον
εἶναι νὰ κολυμβήσωσιν εἰς τὴν θερμὴν
τοῦ μαγειρείου χύτραν· ὄχι, ἄρχοντες,
ἐκάστη ἔχει ἴδιον προορισμὸν
καὶ ἴδιον ἐγκέφαλον·

Βασίλειος

Μυρόσοφε!

Αἱ συμβουλαὶ σου εἶναι ὄντως λιγικαί,
ἀλλὰ δὲν ἀποσύρουσι τὸν πέλεκυν,
ὅστις, ὡς βλέπεις, κρέματα καὶ σελεται
ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν σου.

Γελωτοποιός

Ἄ, Βασίλειε,

ὁ βασιλεὺς πρέπει νὰ ᾔναι πάντοτε
γενναῖος, ὡς ὁ λέων, ὄχι πονηρὸς
καθὼς ἡ τίγρις· δὲν θὰ γίνῃς βασιλεὺς,
ἐφ' ὅσον ἔχεις τίγριως φρονήματα,
ἢ καὶ ἂν γίνῃς θάπογίνης τόχιστα...
Ἄναμφιβόλως, θὰ φρονῆς, ὦ ἄνθρωπε,
ὅτι, κρατῶν τὸ μυστικόν μου, δύνασαι
τὸν χαλινόν μου νὰ κρατῆς εἰς χεῖράς σου
καὶ νὰ μὲ σύρῃς ὡς τὸ ὑποζύγιον.
Πλανᾶσαι, ἄνερ· ἔχῃμεν ἀμφοτέρω
σπουδαῖα ὄντως μυστικά· ἀλλ' ἂν πῖτε
ἀποφασίσωμεν νὰ τὰ προδώσωμεν,
ἢ ἀμυιθῆ, καθὼς καὶ σὺ τὸ ἐννοεῖς,
θὰ ᾔναι δι' ἡμᾶς πολὺ διάφορος·

σὺ, μάγιστρε, ἂν εἶπῃς ὅτι ἀγαπῶ
κρυφίως τὴν βασίλισσαν, θὰ σπεύσωσι
καὶ θὰ σὲ διορίσουν γελωτοποιόν,
ἂν ὅμως εἶπω, ὅτι σὺ δὲν ἀγαπᾷς
τὸν βασιλέα, θὰ μὲ διορίσωσιν
ἀναμφιβόλως μάγιστρον!

Βασίλειος

Ἄ! Σατανᾶ!

Γελωτοποιός

Ὁ ὕβος εἶναι κάλλιστον ὄχρωμα,
ὡς βλέπεις. Ἄλλὰ ἔσο, ἔσο βέβαιος,
ὅτι τὸ μυστικόν σου θὰ τηρῶ καλῶς
καὶ θὰ σὲ βιηθῶ ἔσον δύναμαι... (ἐξηυμένως)
ἐκδίκησιν, Βασίλειε!... ἐκδίκησιν!...
ὦ! ἄς τὸν ἴδω πρὸ ποδῶν μου σπαιρόντα,
ὡς εἶδον μίαν νύκτα τὸν πατέρα μου...
ὦ! ἄς τὸν ἴδω, ὄς τὸν ἴδω κλαίοντα
καὶ ἔλεος ζητοῦντα, ὡς τὴν δυστυχῆ
ἐκείνην ἀδελφὴν μου ἐν τῇ μιαιφᾷ
τοῦ Λέοντος ἀγκάλῃ...

(Ἀκούονται ἔσωθεν θορυβωδέστεροι αἱ καγχασμαί.
Ὁ Γελωτοποιός ἀνακοπτόμενος καὶ χλευαστικῶς.)

Συγχωρεῖτέ με...

ὑπάγω, ἄρχοντες μου, εἰς τὴν θέσιν μου...

ὁ ἀδελφός μου Μιχαὴλ ἐπιθυμεῖ
βεβαίως νὰ γελάσῃ... τὸ καθήκον μου
εἶναι ν' ἀποσπᾶσω δάκρυα ζωῆς
ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀποσπᾶσαντος
θανάτου ἐκ τῶν ἰδικῶν μου δάκρυα!...

Ἰπάγω, ἄρχοντες μου, εἰς τὴν θέσιν μου...

Ἀκούσατε!... φωνάζουν: Γελωτοποιεῖ!...

(Καγχάζει φρενητιωδῶς, προτείνων τὴν πυγμὴν πρὸς
τὸ μέρος ὅπου ἀκούεται ὁ θόρυβος.)

Χά! χά!... χά!... χόχ!... ἰδοὺ ὁ θάνατος!

σᾶς φέρει τὸ ποτήριον τοῦ γέλωτος!...

χά! χά! ἰδοὺ ὁ γέλως... ἔρχεται... ἰδοὺ!

σᾶς φέρει τοῦ θανάτου τὸ ποτήριον!...

Γελάσατε!... καγχάσατε πλειότερον!...

διὰ τὸ μῖσος ἢ καρδία πάντοτε

ὑπῆρξε πίθος Δαναϊδῶν, ἄβυσσος·

οὐδέποτε ἐκρέσθη· τρέμετε αὐτήν!...

(Ἀνακοπτόμενος καὶ τύπτων ἐλαφρῶς τὸ Βασίλειον
εἰς τὴν ὠμοπλάτην.)

Αἶ, ἀκουσόν με, μάγιστρε Βασίλειε·

ὅποτε γένῃς βασιλεὺς, μὴ λησμονῆς

ὅτι ὁ ἀδελφός σου πρέπει νὰ κλεισθῇ

ἐντὸς τοῦ στύλου, ἢ εἰς θάλαμόν τινα

μετὰ τῆς μᾶλλον ἐναρέτου γυναικός.

(Φεύγων διὰ τῶν δεξιῶν παρασκηλιῶν.)

Πολλὰ τὰ ἔτη, ἀδελφέ μου Μιχαὴλ!...

Πολλὰ τὰ ἔτη!... πλήρωσον τὰ κύπελλα!

(Ἀπέρχεται καγχάζων.)